

İlgili Kanun / Madde
6100 S. HMK/341, 363

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2022/17376

Karar No. 2023/75

Tarihi: 10.01.2023

●KESİNLİK SINIRI

●TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN ALACAKLARIN İLERİYE DÖNÜK ETKİSİ NEDENİYLE KESİNLİK SINIRININ ALTINDA KALMAYACAĞI

ÖZETİ Dosya kapsamına göre uyumsuzluk, davacının toplu iş sözleşmesinden kaynaklı bir kısım işçilik alacakları istemine ilişkindir. Her ne kadar Mahkemece dava dilekçesinde talep edilen miktara göre reddedilen miktar 65,00 TL olduğu belirtilmiş ise de davacının toplu iş sözleşmesi kapsamında talep ettiği alacaklara hak kazandığına dair tespitini ileriye yönelik etkisi bulunmaktadır. Hükmün ileriye yönelik etkisi mevcut olduğunda, verilen kararın 6100 sayılı Kanun'un 341 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen miktar itibarıyla kesinlik sınırının altında kaldığından söz edilemez.

DAVA: Taraflar arasında, İlk Derece Mahkemesinde görülen alacak davasında davanın reddine karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesince kesin olarak verilen kararın kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalı işverene bağlı alt işverenler bünyesinde Batman Eğitim Araştırma Hastanesinde çalıştığını, müvekkilinin Öz-Büro İş Sendikası üyesi olduğunu, iş sözleşmesinin askıda olduğu sürece ilişkin Yüksek Hakem Kurulunun 14.05.2018 tarihli ve 2018/403 Esas, 2018/1120 Karar sayılı kararı ile 01.02.2018-25.03.2019 tarihleri arasında, 2019/241 Esas, 2020/374 Karar sayılı kararı ile 01.01.2019-30.11.2020 tarihleri arasında

geçerli olmak üzere toplu iş sözleşmeleri imzalandığını, müvekkiline 01.02.2018 tarihinden bu yana toplu iş sözleşmesinden kaynaklı alacaklarının ödenmediğini belirterek dava konusu toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan bir kısım işçilik alacağının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacı ile İdare arasında herhangi bir sözleşme bulunmadığını, davaya konu toplu iş sözleşmelerinden kaynaklı ücret farklarının ödenmesi için yedi koşulun varlığının gerektiğini, bunların, ihalenin konusunun personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı olması, ihalede İdare ile yüklenici arasında asıl işveren alt işveren ilişkisinin olması, toplu iş sözleşmesinin taraflarından birinin sendika diğerinin alt işverenin yetki vermesi şartıyla Kamu İşveren Sendikası olması, toplu iş sözleşmesi sürecinin Kamu İşveren Sendikası tarafından yürütülmesi, toplu iş sözleşmesinin süresinin ihale süresi ile sınırlı olması, işçinin sendika üyesi olması veya dayanışma aidatı ödeyerek toplu iş sözleşmesinden yararlanmayı talep etmiş olması, art yetkisi konusunda sınırlayıcı hükümlerin bulunmaması şeklinde olduğunu ve davacının sendikal alacağı dahil hiçbir alacağının bulunmadığını belirterek davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

1. İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile Yüksek Hakem Kurulu Başkanlığının 18.08.2016 tarihli 2016/774 Esas, 2016/952 Karar sayılı kararı ile bağtlanan, yürürlük süresi 01.01.2016-31.01.2018 olan toplu iş sözleşmesinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan prosedüre uygun olarak, Kamu İşveren Sendikasına bu kapsamda yetki verildiği, ancak sözleşmenin yürürlük süresinin 31.01.2018 tarihi itibarıyla sona ermesi dikkate alındığında, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 8 inci maddesine eklenen fıkra da belirtilen şartları taşımayan bahse konu toplu iş sözleşmesinden kaynaklı dava konusu taleplerin davalıdan istenemeyeceği gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

2. İlk Derece Mahkemesi kararı kesin olarak verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Yoluna Başvuran

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararının kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiştir.

B. Temyiz Sebepleri

Adalet Bakanlığı kanun yararına temyiz dilekçesinde; davaya dayanak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Kamu İşveren Sendikasının yetkilendirilmediği gerekçesiyle davalı Bakanlığın bu toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan alacaklardan sorumlu olmadığı sonucuna varılmasının, hizmet alım sözleşmesinin personel çalıştırılmasına dayalı olmadığından anlaşılması halinde davalı Bakanlığın sadece 4857 sayılı İş Kanunu'nun 2 nci maddesinin yedinci fıkrasına göre asıl işveren sıfatıyla sorumluluğunun söz konusu olabileceği değerlendirilmeden yazılı gerekçeyle

davanın reddine karar verilmesinin usul ve kanuna aykırı olduğunu belirterek kararın kanun yararına temyizden incelenerek bozulmasını talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 363 üncü maddesi uyarınca kanun yararına temyiz koşullarının mevcut olup olmadığına ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1.6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca ilk derece mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı, yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek Adalet Bakanlığı tarafından Kanun yararına temyiz yoluna başvurulur.

2. Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğü takdirde, 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca karar kanun yararına bozulur ve bu bozma, kararın hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

3. 6100 sayılı Kanun'un "İstinaf yoluna başvurulabilen kararlar" başlıklı 341 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca miktar veya değeri binbeşyüz Türk Lirasını geçmeyen malvarlığı davalarına ilişkin kararların kesin olduğu belirtilmiş, 02.12.2016 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 24.11.2016 tarihli 6763 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un (6763 sayılı Kanun) 41 inci maddesi ile de maddede yer alan "binbeşyüz" ibaresi, "üçbin" şeklinde değiştirilmek suretiyle, söz konusu kesinlik sınırı üçbin Türk Lirasına çıkarılmış ve her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, bu miktarın Maliye Bakanlığınca her yıl için tespit ve ilan edilecek yeniden değerlendirme oranında artırılması kabul edilmiştir.

4. Diğer taraftan, 6763 sayılı Kanun'un 44 üncü maddesi ile 6100 sayılı Kanun'a eklenen ek 1 inci maddenin ikinci fıkrası gereğince 6100 sayılı Kanun'un 341 inci maddesinde düzenlenen kesinlik sınırının uygulanmasında, hükmün verildiği tarihteki miktarın esas alınacağı öngörülmüştür.

3. Değerlendirme

1. Davacı, üyesi olduğu sendika ile davalı arasında imzalanan toplu iş sözleşmesinden kaynaklı alacakların ödenmediğini belirterek bir kısım işçilik alacağının davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir. İlk Derece Mahkemesince yukarıda yazılı gerekçe ile davanın reddine karar verilmiştir.

2. İlk Derece Mahkemesince dava konusu alacakların dava dilekçesinde talep edilen toplam miktarı dikkate alınarak meblağ itibarıyla kesin olmak üzere hüküm kurulmuştur. Bu karar davacı vekiline 25.06.2022 tarihinde tebliğ edilmiş ve davacı vekilince İlk Derece Mahkemesine, kanun yararına temyiz istemine dair 15.09.2022 tarihli dilekçe sunulmuştur. Davacı vekili dilekçesinde; emsal dosyalarda asıl işveren olarak davalı Bakanlığın sorumluluğu olduğunu belirttiğini, ve davanın kabulüne

karar verildiğini ileri sürerek kararın kanun yararına bozulmasını istemiştir.

3. Kanun yararına temyiz isteminin incelenebilmesi için öncelikle İlk Derece Mahkemesince verilen kararın kesin nitelikte olup olmadığı yahut kesinleşmiş olup olmadığı değerlendirilmelidir. Kararın kesin nitelikte olmadığı yahut kesinleşmiş olmadığı anlaşılmaması halinde başvurunun, Kanun yararına temyiz incelemesi yapılmadan reddi gerekir. Dosya kapsamına göre uyuşmazlık, davacının toplu iş sözleşmesinden kaynaklı bir kısım işçilik alacakları istemine ilişkindir. Her ne kadar Mahkemece dava dilekçesinde talep edilen miktara göre reddedilen miktar 65,00 TL olduğu belirtilmiş ise de davacının toplu iş sözleşmesi kapsamında talep ettiği alacaklara hak kazandığına dair tespitini ileriye yönelik etkisi bulunmaktadır. Hükmün ileriye yönelik etkisi mevcut olduğunda, verilen kararın 6100 sayılı Kanun'un 341 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen miktar itibarıyla kesinlik sınırının altında kaldığından söz edilemez.

4. Açıklanan ilke ve esaslara göre değerlendirme yapıldığında, kanun yararına temyiz konusu İlk Derece Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında kesin bir karar olmadığı açıktır. Bu halde davacının İlk Derece Mahkemesine kanun yararına bozma istemini içeren 15.09.2022 tarihli dilekçesinin İlk Derece Mahkemesinin 07.06.2022 tarihli ve 2020/421 Esas, 2022/523 Karar sayılı kararına karşı istinaf başvurusu olarak kabul edilip edilmeyeceği hususundaki değerlendirme ilgili Mahkemece yapılmalıdır. Dairemizce İlk Derece Mahkemesince kesin olarak nitelenen kararın, karar tarihi itibarıyla kesin nitelikte olmadığı sonucuna varıldığından, davacının kanun yararına temyiz başvurusunun reddine karar vermek gerekmiştir.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz talebinin REDDİNE,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, karardan bir örneğinin Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğüne gönderilmesine,

10.01.2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.